මූලික පිරිවෙන් අවසාන විභාගය (නව නිර්දේශය) - මූලාකෘති ප්‍රශ්න පත්‍රය

(08) සමාජ විද්‍යාව

පිළිතුරු පත්‍රය

I පත්‍රය

ප්‍රශ්න අංකය	පිළිතුරු අංකය
1	3
2	4
3	3
4	1
5	4
6	1
7	4
8	1
9	4
10	3
11	4
12	1
13	2
14	1
15	3
16	4
17	2
18	1
19	2
20	4

ප්‍රශ්න අංකය	පිළිතුරු අංකය
21	4
22	2
23	1
24	4
25	1
26	4
27	3
28	2
29	1
30	4
31	2
32	3
33	3
34	2
35	3
36	2
37	3
38	1
39	2
40	1

ලකුණු **1 × 40 = 40**

(08) සමාජ විද්‍යාව

II පත්‍රය

පිළිතුරු සඳහා මග පෙන්වීම

1. (i)
* බහුතර සාමාජිකත්වයකට බලපෑම.
* මිනිසුන්ගේ පැවැත්ම උදෙසා අහිතකර වීම.
* සමාජය තුළින් ම උපත ලැබීම.
* සමාජයේ වැඩි දෙනෙකු ඒ පිළිබඳ සංවේදී වීම.
* කිසියම් ක්‍රියා මාර්ගයක් මගින් එය විසඳිය හැකි වීම.

(ii)
* සෝදිසි කිරීම.
* අත්අඩංගුවට ගැනීම.
* නඩු පැවරීම.
* දඬ නියම කිරීම.
* දඬුවම් පැමිණවීම.

(iii)
* මානව විද්‍යාව
* මනෝ විද්‍යාව
* ඉතිහාසය
* ආර්ථික විද්‍යාව
* භූගෝල විද්‍යාව
* දේශපාලන විද්‍යාව

(vi)
* ජෝන් කැල්වින්
* මාර්ටින් ලූතර්

(v)
* භික්ෂු
* භික්ෂුණී
* උපාසක
* උපාසිකා

(vi)
* නියැදිය සම්බන්ද ගැටලු.
* භාවිත කරණ උපකරණවල ගැටලු.
* පරීක්ෂකයාගෙන් සිදුවන වැරදි. (අවබෝධ කර ගැනීමේ ගැටළු/ වැරදි උපකල්පන)
* පරීක්ෂිතයාගේ වැරදි. (තොරතුරු සැඟවීම/ ආරූඪ කර ගත් තොරතුරු සැපයීම)
* මූලාශ්‍ර විනාශ වීම.
* නීතිමය ගැටලු.
* භාවිත වන විධික්‍රමවල ගැටලු. (ප්‍රශ්නාවලිය)

(vii)
* සිවිල් නීතිය.
* අපරාධ නීතිය.

(viii)
* යහපත් සෞඛ්‍ය පුරුදු.
* ඇඳුම් පැළඳුම් භාවිතය.
* තාක්ෂණික උපකරණ භාවිතය.
* දැනුම ලබා ගැනීම.
* විනෝදාස්වාදයක් ලැබීම.
* ආකල්ප සංවර්ධනය.

(ix)
* ලෞකික දියුණුව.
* අධ්‍යාත්මික දියුණුව.

(x)
* උට්ඨාන සම්පදා.
* ආරක්ඛ සම්පදා.
* කල්‍යාණ මිත්තතා.
* සමජීවිකතා.

2. (i) * සමාජය පිළිබඳ විද්‍යාත්මකව අධ්‍යනය කිරීම යන්න සරලව දක්වා තිබීම. (ලකුණු 02)

(ii) * සමාජ ක්‍රියා
* ආධිපත්‍යය
* සමාජ ස්තරායණය
* නිල බල ක්‍රමය
* නව සොයා ගැනීම් (ලකුණු 03)

(iii)

01.	සිඟාලොවාද සූත්‍රය	-	තත්වය හා කාර්ය භාරය.
02.	කාලාම සූත්‍රය චූල්ලහත්ථි පදෝපම සූත්‍රය	}	විද්‍යාත්මක ක්‍රමය
03.	අග්ගඤ්ඤ සූත්‍රය චක්කවත්ති සීහනාද සූත්‍රය	}	සමාජ පරිණාමය
04.	මහා පරිනිබ්බාන සූත්‍රය	-	බෞද්ධ සමාජ සංස්ථාව

ආදී ලෙස සූත්‍ර ගත ධර්ම කරුණු හා හේතුඵල දහම, කර්මය, පුනර්භවය, ත්‍රි ලක්ෂණ ආදී සංකල්ප දෙකක් ඇසුරෙන් පිළිතුර ලියා තිබේ නම් සම්පූර්ණ ලකුණු ලබා දෙන්න.

කරුණු දෙක දැක්වීමට ලකුණු 02

විස්තර කිරීමට 1 1/2 බැගින් 03

02 + 03 = 05

3. (i) කාර්මීකරණයේ ලක්ෂණ කිහිපයක් පහත සඳහන් වේ.

* මහා පරිමාණ කර්මාන්ත ශාලා බිහි වීම.
* දියුණු ප්‍රවාහන පද්ධතියක් බිහි වීම.
* නිෂ්පාදන කාර්යයේ දී යන්ත්‍රවලට වැඩි වැදගත්කමක් ලැබීම.
* ලාභය මත පදනම් වූ අර්ථ ක්‍රමයක් වර්ධනය වීම.
* තරගකාරී අර්ථ ක්‍රමයක් බිහිවීම.
* සංකීර්ණ ශ්‍රම විභජනය.

මේ කරුණු අතුරින් දෙකක් සඳහන් කිරීමට ලකුණු 02යි.

(ii) නාගරික සමාජ බිහි වීම සඳහා කාර්මීකරණය ද විශාල බලපෑමක් කරයි. ඒ සඳහා කාර්මීකරණයෙන් සිදුවන බලපෑම තහවුරු වන කරුණු කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

* කර්මාන්ත ශාලා බිහි වීම නගර නිර්මාණය වීම සඳහා පසුබිම.
* කර්මාන්ත සඳහා අවශ්‍ය යටිතල පහසුකම් - (මහා මාර්ග පණිවුඩ, හුවමාරුව,බල ශක්තිය, ජල පහසුකම් වැනි) වර්ධනය වීම නිසා නාගරික ලක්ෂණ ඇති වීම.
* විශාල ශ්‍රමික පිරිසක් කර්මාන්ත ශාලා අවට පදිංචි වීම නිසා ජනගහනය අධික පරිසරයක් ඇති වීම.
* ජනතාවගේ අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීම සඳහා වෙළඳ පොළක් බිහි වීම.
* රෝහල්, පාසැල්, බැංකු, ප්‍රවාහණ සේවා වැනි සේවා අවශ්‍යතා වර්ධනය වීම.
* වැටුප, ලාභය වැනි මූල්‍යමය සම්බන්ධතා ප්‍රබල වීම.
* විවිධ ප්‍රදේශවලින් පැමිණි පිරිසක් ඒකරාශී වී සිටීම නිසා සමාජය තුළ විවිධත්වයක් මෙන් ම සංකීර්ණත්වයක් ද දක්නට ලැබීම.
* සමාජ සම්බන්ධතා ප්‍රමාණාත්මකව වැඩි වූ නමුත් ඒවා හෘදයාංගම නොවීම. (සම්බන්ධතා දුරස් වීම)

මෙවැනි කරුණු 03ක් සඳහා ලකුණු 03කි. (මෙහිදී ඉදිරිපත් වන නිවැරදි වෙනත් කරුණු ද ඉදිරිපත් විය හැකිය. ඒවා සඳහා ද ලකුණු දිය හැකිය.)

(ලකුණු 03)

(iii) මහින්දාගමනයෙන් පසු යුගයේ ශ්‍රී ලාංකික සමාජයේ සිදු වූ සංස්කෘතික වෙනස නිසා පංසලට ප්‍රභල කාර්ය භාරයක් පැවරුණි. බෞද්ධ අගනාකම් සුරක්ෂිත කිරීමේ හා හා ඒවා සමාජ ගත කිරීමේ මූලස්ථානය ලෙස

පංසල වැදගත් විය. එමගින් ජනගත කෙරුණු අගනාකම් අතර,

* සාමාජිකයාට ගරු කිරීම හා ආරක්ෂා කිරීම.
* නිරවුල් සමාජ සම්බන්ධතා ගොඩ නැගීම හා පවත්වාගෙන යාම. (දූ දරු මා පිය, ස්වාමි භාර්යා වැනි සම්බන්ධතා.
* දෙමාපියන්ට සැලකීම හා රැක බලා ගැනීම.
* නිරහංකාර බව, කීකරුකම, වැඩිහිටියන්ගේ අවවාද පිළිගැනීම.
* සත්‍යවාදී බව.
* ආගන්තුක සත්කාරය.
* පරෝපකාරය.
* පරිසරයට ආදරය කිරීම හා ආරක්ෂ කිරීම.
* පවට බිය වීම හා පිනට ලැදි වීම.
* හිරි ඔතප්වලින් යුතු වීම.

වැනි ඒවා වැදගත් වේ.

මේවා අතරින් දෙකක් සඳහන් කර ඒවා පිළිබඳ කෙටි විස්තරයක් ලියා තිබිය යුතු ය.

කරුණු දෙක දැක්වීමට ලකුණු 02
විස්තර කිරීමට 1 1/2 බැගින් 03
02 + 03 = 05

4. (i)
* භෞතික සංස්කෘතිය.
* අභෞතික සංස්තෘතිය.

(එක් කරුණකට ලකුණු 01 බැගින් කරුණු 02 ට ලකුණු 02 යි. (ලකුණු 02)

(ii)
* ආර්යයන්ගේ පැමිණීම/ විජය කුමරුගේ පැමිණීම.
* මහින්දාගමනය.
* දුමින්දාගමනය.
* දකුණු ඉන්දීය ආක්‍රමණ.
* බටහිර ජාතීන්ගේ පැමිණීම. (පෘතුගීසි, ලන්දේසි, ඉංග්‍රීසි)
* විදේශ වෙළඳ කණ්ඩායම්වල බලපෑම. (මුස්ලිම් වෙළඳ කණ්ඩායම්)
* ශ්‍රී ලාංකික රජවරු ඉන්දියානු කුමරියන් සරණපාවා ගැනීම.

(එක් කරුණකට ලකුණු 01 බැගින් කරුණු 03 ට ලකුණු 03 යි. (ලකුණු 03)

(iii)
* ජනමාධ්‍ය බලපෑම.
* බහු ජාතික වෙළඳ සමාගම්වල බලපෑම.
* ජාත්‍යන්තර ආයතනවල බලපෑම.
* තාක්ෂණික දියුණුවේ බලපෑම.
* විදේශ අධ්‍යාපනය සඳහා යොමු වීම.
* විදේශ රැකියා වෙත යොමු වීම. (මැද පෙරදිග රැකියා)
* විදේශීය දේශපාලන මැදිහත් වීම.
* සංචාරක ව්‍යාපාරය.

(මේවා අතරින් කරුණු 03 ක් පැහැදිළි කර ඇත්නම් ලකුණු 05ක් ලබා දෙන්න.)

කරුණු දෙක දැක්වීමට ලකුණු 02
විස්තර කිරීමට 1 1/2 බැගින් 03
02 + 03 = 05

5. (i)
* නිහතමානී බව
* ආචාරශීලී බව
* පංචශීලය ආරක්ෂා කිරීම
* සාමය
* ගුණගරුක බව
* අවංක භාවය
* සමගිය

(ලකුණු 02)

(ii)
* ජීවත්වීමේ අයිතිය තහවුරු වීම.
* අවිහිංසාවාදී සමාජයක් බිහි වීම.
* දේපල හිමිකම තහවුරු වීම.
* සන්නිවේදන විශ්වසනීයත්වය තහවුරු වීම.
* පවුල් සෞඛ්‍ය, පෝෂණය හා රැකවරණය තහවුරු වීම.

(ලකුණු 03)

(iii)
* සතර බ්‍රහ්ම විහරණ මගින්.
* සතර සංග්‍රහ වස්තුව මගින්.
* පංචශීල ප්‍රතිපදාව මගින්.
* සප්ත අපරිහානීය ධර්ම මගින්.
* ත්‍රි ශික්ෂාව මගින්.
* ආර්ය අෂ්ඨාංගික මාර්ගය මගින්.
* කාන්තා නිදහස මගින්.
* වසල සූත්‍රය මගින්.
* බ්‍රාහ්මණ නිර්මාණ වාදයට එරෙහිව බුදුන් වහන්සේ ඉදිරිපත් කළ මතය.
* සිගාලෝවාද සූත්‍රය ඇසුරෙන්.

කරුණු දෙක දැක්වීමට ලකුණු 02
විස්තර කිරීමට 1 1/2 බැගින් 03
02 + 03 = 05

6. (i)

සිරිත්
1. දෙමාපියන්ට සැලකීම.
2. වැඩිහිටියන්ට සැලකීම.
3. වත් පිළිවෙත් කිරීම.
4. ගුරුවරුන්ට ගෞරව කිරීම.
5. වැඩිහිටියන්ගේ ආශිර්වාදය ලබා ගැනීම.
6. නැකතට වැඩ කිරීම.
7. දුප්පතුන්ට සැලකීම.
8. බෞද්ධ උත්සව පැවැත්වීම. (වෙසක්)
9. අවුරුදු චාරිත්‍ර පැවැත්වීම.

විරිත්
1. ප්‍රාණඝාතයෙන් වැලකීම.
2. සොරකම් නොකිරීම.
3. කාමයෙහි වරදවා නොහැසිරීම.
4. මත් පැන් හා මත් ද්‍රව්‍ය භාවිතයෙන් වැළකීම.
5. මුසා බස් කීමෙන් වැලකීම.

(ලකුණු 02)

(ii)
1. මූලික අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂාකිරීමේ බලය.
2. ඡන්ද පෙත්සම් සම්බන්ධ අධිකරණ බලය.
3. පාර්ලිමේන්තු වරප්‍රසාද කඩ වීම හා සම්බන්ධ අධිකරණ බලය.
4. උපදේශක අධිකරණ බලය.

(ලකුණු 03)

(iii) * "මනෝ පුබ්බං ගමා ධම්මා" - ගාථාව ඇසුරිනි.
* "චේතනාහං භික්ඛවේ කම්මං වදාමි"
* භාවනා ඇසුරින් (සමථ හා විදර්ශනා භාවනා ඇසුරෙන්).
* පංච නීවරණ.
* පන්සිල් රැකීම.

(මෙම කරුණු දෙකක් ඇසුරෙන් විස්තර කර ඇත්නම් ලකුණු දෙන්න.)

කරුණු දෙක දැක්වීමට ලකුණු 02
විස්තර කිරීමට 1 1/2 බැගින් 03
02 + 03 = 05

7. (i) * උසස් අධ්‍යාපනය - විරැකියාව/ බුද්ධි ගලනය/ සමාජ සම්බන්ධතා බිඳ වැටීම.
* ජන මාධ්‍ය භාවිතය - අපචාරවලට යොමු වීම/ වැරදි පරිභෝජන රටා/ සංස්කෘතික සාරධර්ම පිරිහීම.

(එක් කරුණකට ලකුණු 01 බැගින් කරුණු 02ට ලකුණු 02යි)

(ii) * මත්පැන්, මත් ද්‍රව්‍ය භාවිතය නිසා සමාජය තුළ හට ගන්නා ප්‍රශ්න ලිවිය යුතු ය.
* ආර්ථික ප්‍රශ්න
* සෞඛ්‍ය ප්‍රශ්න/ ගැටළු
* විවාහ ජීවිත බිඳ වැටීම/ පවුල් ආරවුල්
* දරුවන් අතරමං වීම.
* බිඳුනු පවුල් බිහි වීම.
* සමාජ අපචාර වැඩි වීම. (මත් පැන්/ මත් ද්‍රව්‍ය නිපදවීම, විකිණීම, ප්‍රවාහනය)

(එක් කරුණකට ලකුණු 01 බැගින් කරුණු 03 ට ලකුණු 03යි)

(iii) * ශීලය.
* සතර සංග්‍රහ වස්තු. (දානය/ ප්‍රිය වචනය/ අර්ථචර්යාව/ සමානාත්මතාව)
* සතර බ්‍රහ්ම විහරණ. (මෙත්තා/ කරුණා/ මුදිතා/ උපේක්ඛා)
* යුතුකම් ඉටු කිරීම. (සිඟාලෝවාද සූත්‍රයේ ඇතුලත් සමාජ සම්බන්ධතා)
* ඉවසීම. (ඒ හා සම්බන්ධ දේශනා)

(මෙම දේශනා ඇසුරෙන් දේශනා 02ක් සඳහන් කර පැහැදිලි කර ඇත්නම් ලකුණු 05ක් ලබා දෙන්න.)

කරුණු දෙක දැක්වීමට ලකුණු 02
විස්තර කිරීමට 1 1/2 බැගින් 03
02 + 03 = 05

8. (i) 1 සාමාන්‍ය සැලසුම්.
2 උපක්‍රමික සැලසුම්. (ලකුණු 02)

(ii) 1 වලංගුතාවය.
2 විශ්වසනීයත්වය.
3 වාස්තවික භාවය.
4 ප්‍රායෝගික බව. (ලකුණු 03)

(iii) නිරීක්ෂණයේ ප්‍රධාන ප්‍රභේද 03කි.

1 ඍජු නිරීක්ෂණය.
2 වක්‍ර නිරීක්ෂණය.
3 සහභාගිත්ව නිරීක්ෂණය.

කරුණු දෙක දැක්වීමට ලකුණු 02
විස්තර කිරීමට 1 1/2 බැගින් 03
02 + 03 = 05

1 ඍජු නිරීක්ෂණය.

නිරීක්ෂණයට භාජනය වන පුද්ගලයින් දැනුවත්ව, ඔවුන්ගේ යම් යම් ක්‍රියාකාරකම් ඔවුන්ට දැනෙනසේ නිරීක්ෂණය කිරීම ඍජු නිරීක්ෂණය නම් වේ. උදාහරණ ලෙස ගුරුවරයෙක් උගන්වන ආකාරය පන්තියේ පිටුපසින් වාඩි වී නිරීක්ෂණය කිරීම සහ යාචකයෙක් සිඟමන් යදින ආකාරය ඔහු අසලින් වාඩි වී නිරීක්ෂණය කිරීම ආදිය දැක්විය හැකිය.

(ශිෂ්‍යයා දෙන නිදසුන ගැලපේ නම් ලකුණු දෙන්න)

2 වක්‍ර නිරීක්ෂණය.

වක්‍ර නිරීක්ෂණයේ දී නිරීක්ෂණයට භාජනය වන පුද්ගලයින් තමන් නිරීක්ෂණය කරන බව නොදනී. ඔවුන්ට නොදැනෙන සේ, නොපෙනෙන සේ අවශ්‍ය චර්යාවන් නිරීක්ෂණයට ලක් කිරීම වක්‍ර නිරීක්ෂණයයි. උදාහරණ ලෙස පාරිභෝගිකයින්ගේ හැසිරීම වාහනයක ඇතුළත සිට නිරීක්ෂණය කිරීම, සිසුන් ක්‍රීඩා පිටියේදී හැසිරෙන ආකාරය පන්ති කාමරයක් තුළ සිට නිරීක්ෂණය කිරීම දැක්විය හැකිය.

3 සහභාගිත්ව නිරීක්ෂණය.

නිරීක්ෂකයාද නිරීක්ෂණයට ලක්වන කණ්ඩායමේ ම සාමාජිකයෙකු බවට පත් වී ඔවුන්ට නොදැනෙන සේ අවශ්‍ය චර්යාවන් නිරීක්ෂණය කිරීම සහභාගිත්ව නිරීක්ෂණය නම් වේ. එහි දී කණ්ඩායමක් සමග කුළුපග වී ඔවුන්ගේ චර්යාවන් තමා ද අනුගමනය කරමින් දීර්ඝ කාලයක් පර්යේෂණ භූමියේ ජීවත් වීමට නිරීක්ෂකයාට සිදුවේ. උදාහරණයක් ලෙස මහාචාර්ය නන්දසේන රත්නපාල මහතා සහභාගිත්ව නිරීක්ෂණය ඔස්සේ දත්ත රැස්කර යාචකයන් පිළිබඳකරන ලද පර්යේෂණය.

(නිරීක්ෂණයේ ප්‍රධාන ප්‍රභේද 2 ක් නම් කිරීමට ලකුණු 2 ක් ද ඒවා උදාහරණ සහිතව විස්තර කිරීමට ලකුණු 3 ක් ද හිමිවේ.)

* * *